

Prof. PhDr. Milan Kopecký, DrSc. (1925–2006). 90. let od narození významného bohemisty

V květnu letošního roku uplynulo devadesát let od narození brněnského rodáka, významného literárního vědce a člena korespondenta AV Milana Kopeckého (nar. 14. května 1925 v Brně, zem. 17. září 2006 tamtéž).

Působení Milana Kopeckého je spjata s jeho rodištěm v rozhodující míře – roku 1944 zde uzavřel maturitou své gymnaziální studium a v letech 1945–1948 studoval na Filozofické fakultě MU češtinu a ruštinu. Mezi jeho učitele patřili Jan Vilikovský (1904–1946) a Antonín Škarka (1906–1972), kteří jej pozitivně ovlivnili. Doktorát filozofie získal Kopecký r. 1949. Necelých pět let působil na středních školách v Břeclavi, poté od 1. února 1953 na Filozofické fakultě Univerzity J. E. Purkyně. Roku 1959 získal titul kandidáta věd prací *Překlady z italské renesanční a německé reformační literatury od Mikuláše Konáče z Hodiškova* a o tři roky později se habilitoval knihou *Literární dílo Mikuláše Konáče z Hodiškova*. V dubnu 1973 byl jmenován a ustanoven řádným profesorem pro obor dějiny české literatury a hodnost doktora věd a umění získal roku 1980. Kopecký byl členem Literárněvědné společnosti při AV, kde vykonával v letech 1960–1970 funkci vědeckého tajemníka její brněnské pobočky, poté po léta i předsedy medievalistické sekce. Na filozofické fakultě vykonával funkci proděkana (od 1. 9. 1969 do 30. 11. 1972), od 1. 7. 1971 rovněž funkci úřadujícího děkana a v období od 15. 9. 1972 do 31. 8. 1976 byl děkanem fakulty. V letech 1976–1990 byl vedoucím Katedry české literatury. Přednášel na řadě zahraničních univerzit.

Přínos prof. Milana Kopeckého tkví v jeho rozsáhlé činnosti badatelské se spe-

cializací na starší českou literaturu. Svou pozornost věnoval všem jejím periodám, avšak především se zabýval obdobím humanismu a baroka. Z významných prací o období českého humanismu můžeme jmenovat např. kritickou edici Konáčova *Pravidla lidského života* (1961), rozboru dramatické předbělohorské tvorby *České humanistické drama* (1986) či studie o staročeských facetích *Komu ženu svou poručiti a jiné kratochvilné rozprávky* (1986). Syntézou tohoto bádání je kniha *Český humanismus* z r. 1987. Výzkumu českého literárního baroka věnoval Kopecký soustavnou pozornost od 60. let. Významnou měrou se podílel na organizaci brněnské vědecké konference o baroku (1967). Pod jeho redakcí vyšel i její sborník, do něhož sám přispěl syntetickou prací o barokní homiletice. Vedle četných studií připravil a vydal řadu edic a monografií. Připomeňme z nich alespoň některé: výběr barokní poezie *Kapka rosy tekoucí* (1968), homiletický výběr *Starí slezští kazatelé* (1970), edici *Zdoroslaviček* Felixe Kadlin-

ského (1971), monografii o V. B. Jestřáb-ském (1969) a vydání jeho *Vidění* (1972), nový překlad *Obrany* Bohuslava Balbína vydaný pod názvem *Rozprava krátká, ale pravdivá* (poprvé 1988), soubor tzv. žďárských kázání *Žena krásná náramně* (1988), *Básnické dílo* Fridricha Bridela (1994) či syntézu s 19 medailony barokních autorů *Nic stálého přítomného* (1999).

Kopecký se též zabýval tvorbou J. A. Komenského. Od r. 1973 do r. 1988 působil jako předseda redakční rady pro vydávání *J. A. Comenii Opera omnia*; za jeho vedení vyšlo osm svazků Komenského díla. Z r. 1992 pochází knižní syntéza Kopeckého komeniologických příspěvků *Komenský jako umělec slova*. Pracoval jako šéfredaktor mezinárodní cizojazyčné revue *Acta Comeniana*, jako předseda redakční rady časopisu *Studia Comeniana et historica* a člen redakční rady časopisu *Česká literatura*. Za komeniologickou činnost mu byla udělena medaile „I. A. Comenii iubilaum gentium“ (1970). Je nositelem zlaté medaile Filozofické fakulty a stříbrné medaile UJEP, r. 1985 byl jmenován zasloužilým učitelem.

Vedle aktivit badatelských a pedagogických mu byly vlastní i aktivity popularizační a organizační: do r. 1995 působil prof. Kopecký jako předseda králického Muzejního spolku a zasloužil se o vybudování Památníku Bible králické. V neposlední řadě ve svém díle sledoval i mezislovanské vztahy, reflektoval literární dějiny slovenské, z novočeské literatury vydával některá díla tzv. moravských autorů a rozsáhle se věnoval činnosti recenzensko-referentské.

Profesor Milan Kopecký svou neobyčejně rozsáhlou činností zanechal podnětný odkaz dalším generacím literárních vědců. Ve svém díle dokázal získané poznatky nejen syntetizovat a zobecnit, nýbrž i iniciovat další směry bádání.

H. Křížová

Jubileum jako inspirace

Ani se nechce věřit, že od náhlé tragické smrti doc. Vlasty Vlašínové (24. 5. 1925 až 27. 5. 1977) uplyne záhy 38 let a že by se koncem května letošního roku badatelka dožila již devadesátky. Za ta léta se toho událo tolik, a natolik se změnil styl našeho života, že se jen s obtížemi můžeme přenést do doby tvrdé normalizace a první otevřené protestní akce v podobě Charty 77.

Jediné, co nás se zesnulou může spojit, jsou její knihy, které dodnes nepozbyly svoji aktuálnost. Obě provázely její profesní život. Za práci o překladech Saltykova-Ščedrina získala r. 1964 kandidaturu věd. Analýza překladů z díla Vladimíra Korolenka byla základem její habilitace r. 1969. Obě práce posléze nabyly knižní podoby. Jejich otištění je spjato s jubilejními roky narození – u Korolenka (1853–1921) to bylo 120, u Michaila Saltykova-Ščedrina (1826–1889) 150 let. K fakultnímu vydání své habilitační práce se autorka chystala od jejího obhájení, kniha však vyšla až r. 1975. Pro dobovou situaci šedesátých let je charakteristický badatelčin pobyt v Rusku, takže se nemohla seznámit s Korolenkovými rukopisy. Obdobnou zkušenost jsem měla i já. Na první ruskou stáž jsem se dostala až roce 1970 – v době, kdy se do Sovětského svazu po okupaci nikomu jet nechtělo. Výmluvný je i podtitul knihy V. Vlašínové *Česká recepcie V. G. Korolenka – Příspěvek k dějinám českého překladu*. Jde o systematickou analýzu Korolenkova díla i o hloubkovou sondu do genealogie českého překladatelství. Podobným způsobem ostatně Vlašínová přistoupila k odlehčenému zpracování své kandidátské práce, vydané s více než desetiletým odstupem pod titulem *Satira okřídlená fantazií* (Praha: